

GEMEENTE Rotterdam: Coolport

De maatregelen

Koelgebouwen voorzien van groene stroom, of isolatie of het bouwen van een nieuw hoog energiezuinig koelgebouw

De gewenste kwaliteitsverandering / de doelstelling

Het verbeteren van de energie-efficiency

Belangrijkste resultaten van de quick scan kostenbatenanalyse (MKBA-light)

De Cool Port is een logistiek centrum, waar droog massagoed, met name fruit, wordt overgeslagen en afgehandeld. De vraag is hoe, met welke inrichting, dit centrum energie kan besparen en milieu-uitstoot kan reduceren. Dit kan door over te gaan op groene stroom, door de bestaande laagbouw beter te isoleren en/of door een nieuwe hoger gebouw neer te zetten. Een en ander betekent dat het nulalternatief de huidige laagbouw is en dat de inrichtingsalternatieven 'groene stroom', 'dikere isolatie' en 'hoogbouw' zijn. Omdat het ook mogelijk is om de alternatieven te combineren, zijn ook de kosten en baten van het combineren van 'Groene stroom' met 'Extra isoleren' en van het combineren van 'Groene stroom', 'Extra isoleren' en 'Hoogbouw' bepaald.

De kosten van de alternatieven bestaan uit sloop, afvalverwerking, aanschaf van nieuwe materialen, de milieu-uitstoot van de productie van nieuwe materialen en nieuwbouw. De baten van de alternatieven zijn energiebesparing en de daarmee gepaard gaande afname van milieu-uitstoot.

Uit de resultaten van deze kostenbatenanalyse kan geconcludeerd worden dat alleen het overgaan op groene stroom netto welvaart oplevert en dus een bijdrage levert aan duurzaamheid: alleen dit alternatief heeft een batig saldo. Dit is een verrassend resultaat omdat de verwachting doorgaans is dat extra isoleren en hoger bouwen duurzaam is omdat het tot minder energieverbruik en minder milieu-uitstoot leidt. Deze casus laat echter zien dat de (milieu)kosten van het verwerken van sloopafval en de productie van nieuwe materialen groter zijn dan deze voordelen. De kracht van de maatschappelijke kostenbatenanalyse als duurzaamheidstoets is dan ook dat alle voor- en nadelen gedurende de hele levenscyclus in beschouwing worden genomen waardoor een compleet beeld van welvaartseffecten ontstaat.

Samenwerking en inbreng van stakeholders

Verschillende diensten van het Havenbedrijf Rotterdam

Leerpunten

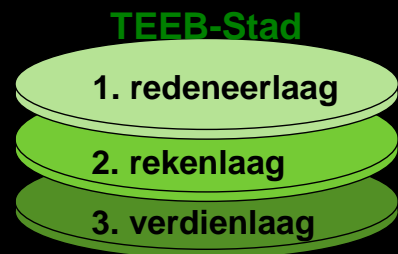
'Niet elke milieumaatregel is duurzaam'

Wat is TEEB-Stad? MKBA 'light' voor gemeentes!

TEEB staat voor 'The Economics of Ecosystems and Biodiversity'. Het is een internationaal traject waarin steden groenbaten en andere omgevingsbaten meenemen hun investeringsbeslissingen. De kosten van groene, blauwe en sociale maatregelen zijn doorgaans wel bekend zijn, maar hun baten niet. Hierdoor blijft het verleidelijk om plannen die op de tekentafel prachtig zijn aangekleed met groene, blauwe en sociale kwaliteiten, op de rekentafel van de exploitatiebegroting weer uit te kleden, omdat dat de kosten omlaag brengt.

De TEEB-Stad-methode is een lichte variant van de maatschappelijke kostenbatenanalyse (MKBA), die door het rijk gebruikt wordt voor de evaluatie van grote projecten. Zij is speciaal toegesneden op investeringen in de kwaliteit van de openbare ruimte in gemeentes. Dit houdt onder andere in dat de nadruk ligt op het beredeneren van baten en niet op het berekenen ervan. Ook is er speciale aandacht voor het opsporen van mogelijkheden om baathouders te betrekken bij de groenfinanciering. De TEEB-stad-methode bestaat dan ook uit drie lagen: *redeneren, rekenen, verdienen*.

Waarom TEEB-Stad?

Met de MKBA-systematiek van rijk is ook mogelijk om groen- en andere omgevingsbaten mee te nemen in de besluitvorming. Waarom dan toch een speciale methode voor gemeentes en andere lagere overheden? De drie belangrijkste redenen hiervoor zijn:

- (1) de rijksmethodiek is heavy; ingewikkeld qua berekeningen, moeilijk te begrijpen en bovendien duur. De TEEB-Stad methode is light;
- (2) de rijksmethodiek is meer een toetsende methode. TEEB-Stad biedt een ontwerpende methode. Projecten worden ontworpen vanuit de grootste potentiële baten samen met de baathouders. Baathouders worden niet alleen uitgenodigd om mee te denken maar ook om mee te investeren;
- (3) de relatie tussen een batig maatschappelijk saldo en duurzaamheid wordt niet gelegd: de TEEB-Stad-methode laat zien hoe op grond van kosten en baten bepaald kan worden of een project bijdraagt aan duurzaamheid.

Kwaliteitsborging: light qua studielast, maar heavy qua kwaliteit!

De TEEB-Stad benadering is gestoeld op internationaal wetenschappelijk erkende methode voor de economische waardering van ecosysteemdiensten: zie www.teebweb.org. Verder wordt bij baatberekeningen aangesloten op aanvulling op de leidraad OEI* voor waardering van natuur, water en bodem in maatschappelijke kostenbatenanalyses en het bijbehorende kengetallenboek. Het betreft dus de doorontwikkeling van een 'zware' methode naar passende praktijkgerichte 'lichte' werkwijze voor gemeentes.

* OEI= overzicht effecten infrastructuur

Voor wie?

De TEEB-Stad-methode is geschikt voor gemeentes, stadsregio's, woningbouwcoöperaties en andere lokale partijen die worstelen met investeringsvraagstukken op het gebied van natuur, water, herinrichting van de openbare ruimte, erfgoed, milieu, verkeer en vervoer, stadslandbouw etc.

Sluit u aan bij de Community of Practice!

TEEB-Stad is niet alleen een werkwijze, maar ook een werkgemeenschap. Verschillende gemeentes zijn reeds aangesloten bij de Community of Practice: Apeldoorn, Rotterdam, Delft, Amsterdam, Almelo, Haarlem, Den Haag, Eindhoven, Zwolle, Deventer Etc.

Wilt u ook deelnemen? Meldt u dan aan op: www.omgevingseconomie.nl

Hier kunt u terecht met vragen en ook een reeds uitgevoerde of nog uit te voeren casus uit uw gemeente aanmelden. Tevens kunt u hier (gratis) cases van andere gemeentes, de TEEB-Stad-handleiding en andere interessante documenten downloaden.